

Марина НАГАРА

кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри міжнародного туризму і готельного бізнесу,
Західноукраїнський національний університет, Україна
E-mail: nahara.marina@gmail.com
ORCID ID: 0000-0003-3052-6911
ResearcherID I-3955-2017

МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ЕКОЛОГІЧНОЇ СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

АНОТАЦІЯ

Вступ. Досліджено феномен екологічної стійкості як наряду поєднання соціально-економічної діяльності підприємства й екологічної безпеки. Доведено посилення впливу екологічної стійкості на економічні результати функціонування підприємства. Здійснено порівняльний аналіз методик оцінки екологічної стійкості. Розроблено концептуальну модель екологічної стійкості підприємства, що відображає ефективну й екологобезпечну взаємодію бізнес-процесів та навколишнього середовища.

Предметом дослідження є аналіз методологічних засад екологічної стійкості підприємства.

Метою дослідження є оцінювання методик встановлення рівня екологічної стійкості підприємства, пошук нових методологічних орієнтирів для забезпечення стійкості еколого-економічної системи.

Метод (методологія). Для обґрунтованості положень статті використано загальнонаукові і спеціальні методи дослідження: історико-логічний – при вивченні теоретичних основ екологічної стійкості підприємства; аналізу і синтезу – для співставлення основних підходів економічного аналізу природоохоронної діяльності підприємства; графічний метод – для наочного представлення розробленої моделі; абстрактно-логічний – для теоретичного узагальнення і формулювання висновків.

Результати. Розкрито особливості методологічного забезпечення екологічної стійкості підприємства. Уточнено поняття екологічної стійкості як якісної характеристики економічної системи підприємства, що поєднує екологічну, економічну, соціальну та інституційну складові. Обґрунтовано, що прогресивні зміни кількісно-якісних характеристик екологічної стійкості потребують відповідних умов забезпечення та досягнення цілей ефективного ресурсо- й енергоспоживання. Розроблено концептуальну модель екологічної стійкості підприємства, яка передбачає комплексність соціально-організаційних та економіко-екологічних процесів створення і поширення екоінновацій на всіх рівнях управління.

Сфера застосування результатів. Запропоновані розробки сприяють підвищенню обґрунтованості управлінських рішень в сфері екологічної стійкості та соціально-еколого-економічної системи підприємства.

Ключові слова: екологічна стійкість; сталий розвиток; екологічні індикатори; екологічний аудит; екологічна ефективність; екоінновації.

Вступ

Феномену екологічної стійкості підприємства приділяється дедалі більше уваги як у науковій, так і практичній сферах, завдяки чому поняття “екологічна стійкість” перестає бути “sui generis” і стає основою для деривацій, формуючи найновіші визначення та методологічні підходи до вивчення цієї категорії. Спостерігається зростання інтересу інвесторів щодо компаній, орієнтованих на

сталий екологічний розвиток. На думку представників міжнародної консалтингової компанії “PricewaterhouseCoopers”, “підприємства, які є лідерами у досягненні цілей сталого розвитку, в тому числі екологічних, отримують підтримку від інвесторів, партнерів, споживачів, співробітників та суспільства загалом” [1].

Вченими економістами-екологами серед сучасних проблем суспільства детерміновані найбільш актуальні завдання ощадного

© Марина Нагара, 2022

Отримано: 20.04.2022 р.

Рекомендовано до друку: 11.05.2022 р.

Опубліковано: 19.05.2022 р.

Ця стаття розповсюджується на умовах ліцензії Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0, яка дозволяє необмежене повторне використання, розповсюдження та відтворення на будь-якому носії, за умови правильного цитування оригінальної роботи.

Як цитувати: Нагара М. Методологічні аспекти екологічної стійкості підприємства. *Економічний аналіз*. 2022. Том 32. № 2. С. 161-168. DOI: 10.35774/econa2022.02.161

виробництва, дієвого ресурсозбереження, розвитку екологічної безпеки й формування концепції екологічної стійкості. Практика забезпечення екологічної стійкості дедалі частіше визнається найважливішою серед загальних аспектів сталого розвитку. Виробничі підприємства по всьому світу намагаються вирішити екологічні проблеми, застосовуючи різні екологічно безпечні методи роботи. Наприклад, “зелені” ланцюги поставок, більш екологічне та чисте виробництво, “ощадливі та зелені” системи, екологічну оцінку життєвого циклу підприємства та зворотну логістику.

Розробка методологічних підходів до економічного аналізу природоохоронної діяльності підприємства, спрямованих на вирішення завдань сталого розвитку, є актуальною і викликає науковий інтерес. Значний внесок у вивчення цього питання зробили А. І. Білоусов, Л. В. Близько, А. В. Гарманов, Д. А. Єндовіцький, В. Г. Когденко, Л. С. Коробейнікова, М. В. Мельник, М. М. Редіна, Є. А. Рідко, Н. М. Сисіна, Г. Г. Усачов, А. П. Хаустов, Л. В. Чхутіашвілі, А. Д. Шеремет, Є. А. Шелухіна та ін. [2-9]. Однак роботи авторів з даної проблеми мають багатовекторний характер і різний рівень обґрунтованості.

Мета та завдання статті

Метою статті є систематизація основних підходів щодо методологічних основ екологічної стійкості підприємства та розробка концептуальної моделі, яка сприяє переходу до сталого екологічного розвитку, впровадженню екологічно збалансованої системи природокористування та забезпечення екологічної безпеки підприємства.

Виклад основного матеріалу дослідження

Стійкість еколого-економічної системи підприємства є основою цілісності та ефективності функціонування, що передбачає забезпечення оптимальної взаємодії людини з навколишнім середовищем. Розвиток еколого-економічної системи можна визначити збалансованістю економічних та екологічних параметрів і характеристик. Враховуючи соціально-еколого-економічні показники, можна стверджувати, що еколого-економічна система розвивається за певними

закономірностями, правилами та законами основними з яких є:

- розвиток еколого-економічної системи здійснюється за допомогою збереження її цілісності та забезпечення рівноваги всіх підсистем як у короткостроковій, так і в довгостроковій перспективі;
- зростання показників і характеристик еколого-економічної системи, що сприяють сталому розвитку;
- відповідність фактичних і потенційних виробничих потужностей природно-ресурсному потенціалу.

Варто зазначити, що екологічна стійкість – це синтез соціально-економічної діяльності підприємства й екологічної безпеки; мінімізація шкідливого впливу виробничо-господарської діяльності на навколишнє середовище. З точки зору екологічної стійкості, розвиток підприємства може набувати різних форм та відображатися такими основними індикаторами: коефіцієнтом природоохоронних заходів, коефіцієнтом ресурсозберігаючих технологій, коефіцієнтом забруднення навколишнього природного середовища, коефіцієнтом природомісткості тощо.

Розглянемо існуючі підходи до аналізу екологічної стійкості. М. М. Редіна та А. П. Хаустов пропонують використовувати три групи показників, які дозволяють згрупувати дані фінансової та управлінської звітності [2, с. 93]. Сутність цього підходу полягає у комплексності аналізу показників виробничої, природоохоронної та еколого-економічної діяльності. Розроблена авторами система індикаторів є діагностичним інструментом оцінки раціонального природокористування та визначення рівня екологічної конкурентоспроможності підприємства. Однак дана система індикаторів має суттєві недоліки, що виражається в неможливості визначення для кожного показника діапазону реальних значень, у межах якого забезпечується стійкість.

А. Д. Шеремет стверджує, що “...сьогодні відбувається перехід до четвертого етапу розвитку аналізу господарської діяльності – економіко-соціально-екологічного аналізу показників сталого розвитку підприємства. Потрібно удосконалювати методи аналізу впливу екологічних та соціальних індикаторів

на фінансово-економічні показники діяльності підприємства, що буде доповненням до класичного комплексного економічного аналізу” [3, с. 165].

Методика аналізу екологічної стійкості, запропонована А. Д. Шеремет, комплексно оцінює показники господарської діяльності підприємства: сезонні фактори і ступінь їх впливу на бізнес-процеси; показники екологізації всіх складових господарської діяльності; рівень прогресивності ресурсозберігаючих та екологічно чистих технологій; розвиток системи оплати за використання природних ресурсів; умови відшкодування екологічних збитків за забруднення довкілля; систему нормативів у галузі охорони навколишнього середовища; рівень екологічної безпеки населення. Ця методика містить складові сучасної концепції екологічної стійкості, а саме інтеграційний підхід, що передбачає реалізацію цілей діяльності підприємства з урахуванням інтересів майбутніх поколінь, включаючи їх потребу в здоровому і безпечному навколишньому середовищі.

М. В. Мельник, В. Г. Когденко, дослідивши вплив екологічних показників на економічні результати діяльності підприємства, зробили висновок, що оцінка їх наслідків має спільні елементи з методикою аналізу виробничого капіталу. Авторами запропоновано показник природовіддачі, що розраховується як відношення виручки від реалізації продукції до обсягу (вартості) використаного природного капіталу. Цей показник дає можливість детермінувати інтенсивність використання природного капіталу, тобто сукупності природних багатств та послуг, які продукуються екосистемами різних рівнів [4, с. 100].

Є. А. Жидко, використовуючи напрацювання М. В. Мельник, В. Г. Когденко, запропонував методика аналізу екологічної стійкості підприємства, що включає три взаємодоповнюючих етапи [5, с. 68]:

1. Збір й обробка абсолютних економічних та екологічних показників діяльності підприємства – здійснюється загальна характеристика функціонування підприємства; проводиться порівняння з аналогічними показниками підприємств-конкурентів.

2. Розрахунок відносних показників – передбачає диференціацію підприємств за критеріями можливостей модифікації вироблених продуктів. З метою проведення ґрунтового аналізу необхідно зробити розрахунок показників для кожного виду ресурсів, продукції, а також для визначення рівня забруднення навколишнього природного середовища. Даний процес є трудомістким і для отримання коректного результату необхідне формування екологічного балансу, як складової частини основного балансу підприємства. Екологічний баланс відображатиме вихідні та кінцеві матеріали виробничого процесу, що дасть змогу визначити економічну корисність та відповідність вимогам охорони навколишнього середовища.

3. Визначення рівня екологічної стійкості підприємства – встановлюється на основі зіставлення фактичних та планових показників одного економічного суб’єкта.

На думку А. І. Білоусова, Є. А. Шелухіна, Л. В. Близько, виробничо-господарська діяльність підприємства “характеризується складною системою взаємопов’язаних процесів: економічних, виробничо-технологічних, соціальних та екологічних процесів”. Виробничо-технологічні, соціальні та екологічні процеси прямо чи опосередковано включені в систему вартісних характеристик розвитку підприємства. Головною метою здійснення екологічного аналізу є дослідження особливостей природокористування підприємств з позицій підвищення їх екологічної безпеки та стійкості. Також необхідно встановити рівень впливу еколого-економічних процесів на фінансово-господарські перспективи розвитку економічних суб’єктів. Аналіз здійснюється за таким основними етапами [6, с. 120]:

1. Комплексна оцінка ефективності природокористування в процесі життєвого циклу підприємства, його адаптаційної активності та інвестиційної привабливості; аналіз капітальних витрат природоохоронного характеру; аналіз ефективності природоохоронних основних засобів; аналіз поточних природоохоронних витрат.

2. Аналіз фінансово-економічної результативності природоохоронної діяльності: аналітична оцінка фінансових

результатів від природоохоронної діяльності; матричне моделювання природоохоронних витрат у міжгалузевому просторі.

3. Інформаційне забезпечення керівництва підприємства та інших зацікавлених груп.

4. Аналіз екологічного ризику та якості управлінських рішень, пов'язаних з процесами природокористування, імплементацією ресурсозберігаючих технологій і виробництв з утилізації та переробки відходів.

5. Оцінка ефективності екологічного оподаткування та інших зобов'язань природоохоронного характеру.

6. Моделювання та прогнозування еколого-економічних процесів та оцінка їх впливу на перспективний сталий розвиток підприємства.

Зазначені етапи аналізу набувають особливої актуальності у зв'язку з об'єктивною необхідністю у проведенні комплексного аналізу результатів діяльності підприємства крізь призму екологічних показників з метою підтримки стабільності екосистем, впровадження енергоефективних заходів та екологічно безпечних технологій.

Н. М. Сисіна у своїй монографії "Обліково-аналітичне та контрольне забезпечення природоохоронної діяльності економічних суб'єктів для цілей їх сталого розвитку" зазначає, що "галузеві відмінності підприємств-природокористувачів, – надкористувачів та пов'язані з ними особливості здійснюваних природоохоронних заходів, а також умови формування об'єктів бухгалтерського обліку та звітності, є головними перешкодами у розробці єдиної методики економічного аналізу природоохоронної діяльності економічних суб'єктів та оцінки її ефективності". Аналіз природоохоронної діяльності підприємства є науково-обґрунтованим економічним дослідженням, що формується у зв'язку з необхідністю вирішення завдань сталого розвитку, спрямоване на збереження природно-ресурсного потенціалу, збалансованість економіки та інноваційний характер її зростання [7, с. 161].

Н. М. Сисіна вважає, що аналіз природоохоронної діяльності підприємства складається з наступних комплексних етапів [7, с. 163]:

- аналіз та оцінка виконання плану природоохоронних заходів;
- встановлення причин невиконання природоохоронних заходів чи перенесення термінів їх реалізації;
- оцінка витрат на здійснення природоохоронної діяльності та розмірів екологічних платежів підприємства;
- аналіз збалансованості результатів природоохоронної діяльності підприємства з економічними та соціальними результатами;
- розробка науково-обґрунтованого стратегічного плану природоохоронних заходів та його гармонізація з інвестиційним, фінансовим планами, а також планом соціального розвитку колективу.

Перший етап здійснюється за допомогою методу порівняння, коли отримані в аналізованому періоді результати діяльності порівнюються з базовими нормативами підприємства. Аналіз заходів проводиться за об'єктами навколишнього середовища, які охороняються. При цьому кожен захід повинен бути чітко сформульований, передбачати деталізацію досягнення екологічного результату, містити конкретизований розрахунок витрат.

У рамках другого етапу встановлюються підстави невиконання плану природоохоронних заходів або його пролонгації. Причини порушення встановлених нормативів можуть мати як об'єктивний (соціальні, економічні, природно-кліматичні), так і суб'єктивний (пов'язані з внутрішніми ресурсами підприємства) характер. Найбільш дієвим методом виявлення факторів невиконання природозахисних дій є, на думку автора, застосування аналітичних таблиць, в яких чітко сформульовані невиконані або перенесені на інший термін заходи, згруповані об'єктивні та суб'єктивні чинники впливу.

Третій етап включає аналіз екологічних витрат і платежів підприємства. Він є актуальним і важливим не лише для забезпечення поточної та майбутньої природоохоронної діяльності, але й для виробничо-господарської та соціальної системи підприємства. Аналізу витрат на охорону навколишнього середовища починається з дослідження їх складу,

структури та динаміки за аналізований період. Оцінюються екологічні платежі підприємства за користування та забруднення природних ресурсів. За результатами проведеного аналізу формується план зниження розмірів екологічних платежів та розробляються поточні природоохоронні заходи. Результат імплементації природозахисних та екологічно превентивних інструментів відображається у зростанні прибутку підприємства. При цьому домінуючим фактором є оцінка ефективності природоохоронних витрат.

Четвертий етап передбачає встановлення результатів природоохоронної діяльності. Екологічний результат, на думку Н. М. Сисиної, “це зниження рівня шкідливих речовин, що продукуються підприємством в процесі функціонування та потрапляють в різні системи навколишнього природного середовища. Екологічний результат вимірюється натуральними показниками” [7, с. 166].

Економічний результат, який досягається в результаті реалізації природоохоронних заходів, може бути виражений як:

- вартість взятих на облік основних засобів природоохоронного призначення;
- додатковий прибуток, отриманий від використання технологічних відходів у власному виробництві;
- додатковий прибуток, отриманий від продажу утилізованих технологічних відходів власного виробництва;
- зниження розміру екологічних платежів за використання та забруднення природних ресурсів.

Розробка удосконаленого плану природоохоронних заходів здійснюється на п'ятому етапі. Також обґрунтовується необхідність та доцільність модифікованих природозахисних дій, їхня технічна характеристика та ресурсна забезпеченість.

Дослідження у сфері екологічного аналізу А. Д. Шеремета, М. В. Мельник, Є. В. Савіцької показують, що екологічні процеси повинні виражатися в збалансованому поєднанні соціально-економічних факторів, у тому числі й процесів природокористування, при чому особливу увагу слід приділяти структурно-динамічним змінам в сфері екології та їх впливу на кінцеві фінансово-економічні результати підприємств [3; 4; 8].

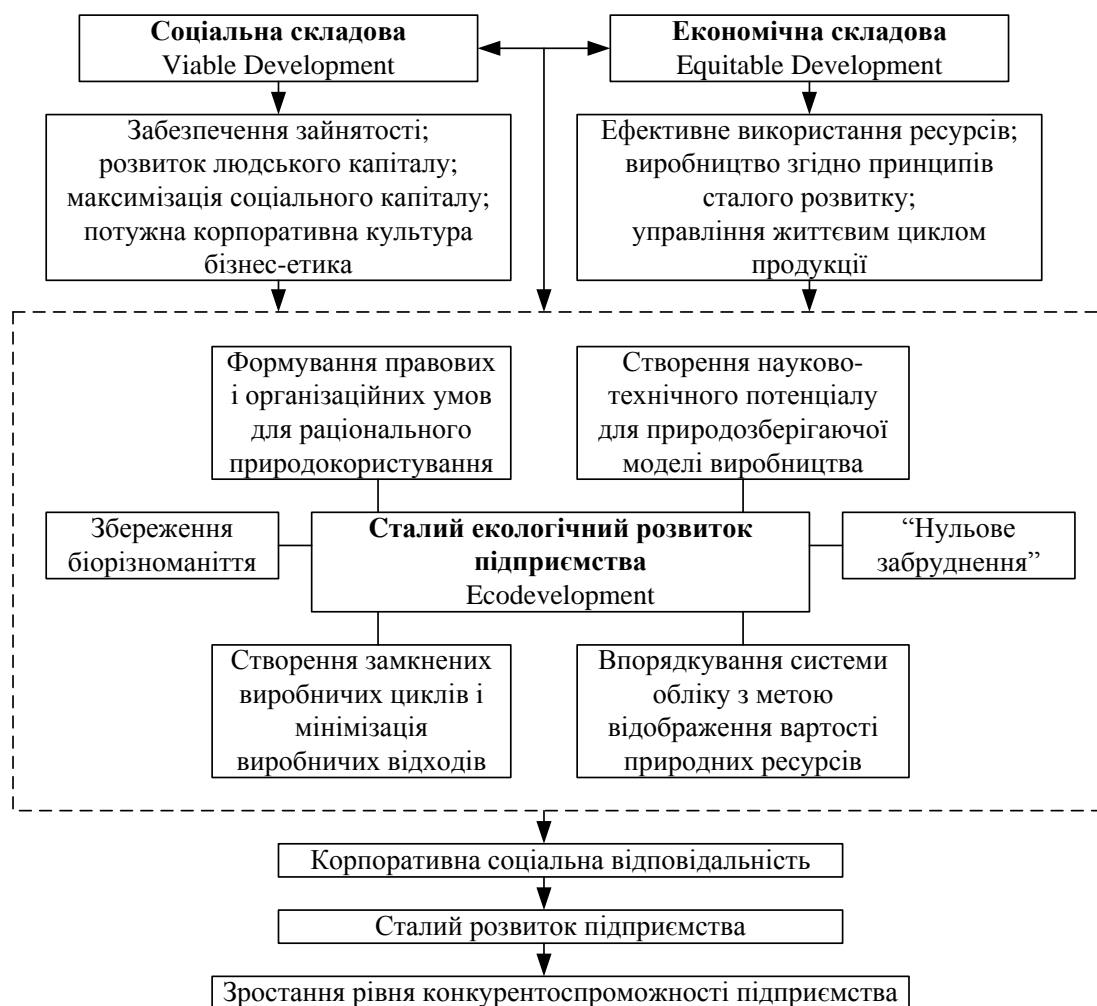
Л. В. Чхутіашвілі у своїй монографії “Теорія і методологія екологічного аудиту” показує залежність між екологічною стійкістю підприємства та вдосконаленням екологічних умов і, відповідно, зміцненням економічної стійкості. При цьому економічна стійкість впливає на вдосконалення екологічних факторів функціонування підприємства та зростання рівня екологічної стійкості [9, с. 202].

Слід зауважити, що розвиток економічної науки з метою пошуку вирішення проблем суспільного розвитку, джерел їх виникнення, наслідків їх існування, взаємодоповнення та взаємозалежності сприяло розгляду питань екологічної стійкості в рамках екології, світової, національної та регіональної економіки, економіко-математичного моделювання та інших дисциплін, що призвело до розуміння екологічної стійкості як балансу параметрів функціонування виробничо-управлінської системи підприємства.

В контексті системного підходу екологічна стійкість трактується як якісна характеристика економічної системи підприємства, що є синтезом екологічної, економічної, соціальної та інституційної складових. З одного боку, екологічна стійкість підприємства залежить від рівня забруднення довкілля, а з іншого – від рівня розвитку утилізації й знешкодження виробництва та споживання. Екологічна стійкість детермінується як здатність підприємства підтримувати стан динамічної рівноваги під впливом факторів внутрішнього і зовнішнього середовища, що постійно змінюються.

Прогресивні зміни кількісно-якісних характеристик екологічної стійкості потребують відповідних умов забезпечення та досягнення цілей її максимізації, ефективного ресурсо- й енергоспоживання. Необхідною є концептуальна модель конструювання дій та окреслена послідовна етапність процесів.

В зв'язку з цим на рис. 1 представлена розроблена нами концептуальна модель екологічної стійкості підприємства, яка відображає взаємовплив соціально-економічних умов функціонування суб'єкта господарювання та екологічної ефективності господарської діяльності й рівня конкурентоспроможності підприємства.

Рис. 1. Концептуальна модель екологічної стійкості підприємства

Джерело: побудовано автором.

Запропонована концептуальна модель екологічної стійкості підприємства це соціально-еколого-економічна система, що відображає взаємодію бізнес-процесів підприємства та навколишнього середовища, передбачаючи зростання рівня конкурентоспроможності підприємства й збалансоване, взаємозумовлене відтворення його основних джерел – людського, економічного та екологічного капіталів, що забезпечують стабільне задоволення матеріальних і духовних потреб теперішнього та майбутніх поколінь.

Варто зазначити, що модель екологічної стійкості підприємства потребує системного управлінського підходу, що виражається в комплексності соціально-організаційних, економіко-екологічних процесів створення і

поширення екоінновацій на всіх рівнях управління. Крім того, максимізація екологічної стійкості спрямована на спільну діяльність підприємств і споживачів з метою пошуку нових технологій для зменшення різних видів забруднень, наслідком чого є скорочення витрат на охорону навколишнього середовища.

Висновки та перспективи подальших розвідок

Отже, резюмуючи сказане вище, можна зробити висновок, що методологічні аспекти екологічної стійкості підприємств сприяють детальнішому генезису поняття “сталий розвиток” та мають практичне значення, оскільки дають змогу об’єктивніше здійснити оцінку рівня екологічної стійкості, визначити її результативність, сформувані напрями

впровадження прогресивних і ощадливих екотехнологій. Це, в свою чергу, допоможе підприємствам змінити концепцію “технологічного прориву” на концепцію “ринкового екопоштовху”, який орієнтований на природоохоронний ефект та передбачає імплементацію інновацій з високим ступенем екологічності та соціально-економічної ефективності.

Теоретична наповненість екологічної стійкості підприємства повинна доповнюватися розробкою якісних та кількісних показників, які дадуть змогу комплексно оцінити процеси досягнення та утримання високого рівня сталого розвитку підприємства. Це визначає напрями подальших наукових досліджень у цій сфері.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Sustainability and Climate Change Services. URL: <https://www.pwc.com/gx/en/services/sustainability.html>.
2. Редіна М. М., Хаустов А.П. Економічні критерії у діагностиці еколого-економічної стійкості підприємств. *Вісник ХНАУ ім. В. В. Докучаєва. Серія “Економічні науки”*. 2018. № 2. С. 92-102.
3. Шеремет А. Д. Комплексний аналіз показників сталого розвитку підприємства. *Економічний аналіз: теорія та практика*. 2019. № 5 (96). С. 163-171.
4. Мельник М. В., Когденко В. Г. Основні елементи стійкості економіки в сучасних умовах. *Облік. Аналіз. Аудит*. 2020. № 4. С. 98-105.
5. Жидко Є. А. Екологічний менеджмент як фактор еколого-економічної стійкості підприємства: монографія. Полтава: ПУЕТ, 2019. 315 с.
6. Білоусов А. І., Шелухін Є. А. Еколого-економічний аналіз : навчальний посібник. Київ : Кондор, 2017. 360 с.
7. Сисіна Н. Н. Обліково-аналітичне та контрольне забезпечення природоохоронної діяльності економічних суб'єктів для цілей їх сталого розвитку : монографія. Вінниця: Астеріон, 2018. 328 с.
8. Савіцька Г. В. Комплексний аналіз господарської діяльності підприємства: підручник. Київ : ІНФРА-К, 2017. 608 с.
9. Чхутіашвілі Л. В. Теорія і методологія екологічного аудиту: монографія. Харків : ХНПУ, 2019. 335 с.

REFERENCES

1. Sustainability and Climate Change Services (2022). Retrieved from: <https://www.pwc.com/gx/en/services/sustainability.html>. [in English].
2. Redina, M. M. and Haustov, A. P. (2018). Ekonomichni kryteriyi u diahnozytsi ekoloho-ekonomichnoyi stiykosti pidpryyemstv. [Economic criteria in the diagnosis of environmental and economic sustainability of enterprise]. *Bulletin of KhNAU named after V.V. Dokuchaeva. Economic Sciences Series*, 2, 92-102. [in Ukrainian].
3. Sheremet, A. D. (2019). *Kompleksnyy analiz pokaznykiv staloho rozvytku pidpryyemstva* [Comprehensive analysis of indicators of enterprise sustainable development]. *Economic analysis: theory and practice*, 5 (96), 163-171. [in Ukrainian].
4. Melnik, M. V. and Kogdenko, V. H. (2020). Osnovni elementy stiykosti ekonomiky v suchasnykh umovakh. [The main elements of economic stability in modern conditions] *Accounting. Analysis. Audit*, 4, 98-105. [in Ukrainian].
5. Zhidko, E. A. (2019). *Ekolohichnyy menedzhment yak faktor ekoloho-ekonomichnoyi stiykosti pidpryyemstva*. [Ecological management as a factor of ecological and economic stability of the enterprise]. Poltava: PUET. [in Ukrainian].
6. Bilousov, A. I. and Shelukhin, E. A. (2017). *Ekoloho-ekonomichnyy analiz*. [Ecological and economic analysis]. Kyiv, Condor. [in Ukrainian].
7. Sysina, N. N. (2018). *Oblikovo-analitychne ta kontrol'ne zabezpechennya pryrodookhoronnoyi diyal'nosti ekonomichnykh sub'yektiv dlya tsiley yikh staloho rozvytku*. [Accounting, analytical and control support of nature protection activities of economic entities for the purposes of their sustainable development]: monograph. Vinnytsia, Asterion [in Ukrainian].
8. Savitska, G. V. (2017). *Kompleksnyy analiz hospodars'koyi diyal'nosti pidpryyemstv*. [Comprehensive analysis of enterprise economic activity]. Kyiv: INFRA-K. [in Ukrainian].
9. Chkhutiasvili, L. V. (2019). *Teoriya i metodolohiya ekolohichnoho audytu*. [Theory and methodology of environmental audit]. Kharkiv: KhNPU. [in Ukrainian].

METHODOLOGICAL ASPECTS OF ENTERPRISE ENVIRONMENTAL SUSTAINABILITY

Abstract

Introduction. The phenomenon of ecological stability as a direction of combination of enterprise social and economic activity and ecological safety is investigated. The strengthening of the influence of ecological sustainability on enterprise economic results is proved. A comparative analysis of methods for environmental sustainability assessing is carried out. A conceptual model of enterprise environmental sustainability is developed. The model reflects the effective and environmentally friendly interaction of business processes and the environment.

The subject of research is the analysis of methodological bases of enterprise ecological stability.

The purpose of research is to evaluate the methods of establishing the level of enterprise environmental sustainability; the search of new methodological guidelines to ensure the sustainability of the environmental and economic system.

Method (methodology). For the validity of the provisions of the article scientific and special research methods were used: historical and logical – to study the theoretical foundations of enterprise environmental sustainability; analysis and synthesis - to compare the main approaches to economic analysis of environmental activities of the enterprise; graphic method - for visual presentation of the developed model; abstract and logical - for theoretical generalization and formulation of conclusions.

Results. Features of methodological support of enterprise ecological stability are revealed. The concept of ecological sustainability as a qualitative characteristic of enterprise economic system is specified. The concept combines ecological, economic, social and institutional components. It is substantiated that progressive changes in the quantitative and qualitative characteristics of environmental sustainability require appropriate conditions to ensure and achieve the goals of efficient resource and energy consumption. A conceptual model of enterprise ecological sustainability is proposed. It provides the complexity of social, organizational, economic and ecological processes of creation and dissemination of eco-innovations at all management levels.

Scope of results. The proposed developments help to increase the validity of management decisions in the field of environmental sustainability and social, ecological and economic system of the enterprise.

Keywords: ecological stability; sustainability; environmental indicators; environmental audit; environmental efficiency; eco-innovation.

Cite as: Nahara, M. (2022). Methodological aspects of enterprise environmental sustainability. *Economic analysis*, 32 (2), 161-168. DOI: 10.35774/econa2022.02.161